

ANKETA

- 1) *Kdy a za jakých okolností jste se poprvé dozvěděli o Církvi československé husitské?*
- 2) *Co byste řekli, že je největší silou Církve československé husitské?*
- 3) *Jaké akce nebo iniciativy byste si přáli, aby Církev československá husitská uspořádala v budoucnu?*
- 4) *Cítíte, že Církev československá husitská dostatečně reaguje na aktuální problémy společnosti?*

Juraj Dovala,
brněnský biskup



1. V raných devadesátých letech jsem při četbě nějakých teologických textů zaznamenal, že existuje Církev československá husitská. Na katolickém Slovensku se v médiích o jiných církvích, než katolické, příliš nemluví. Pak při studiu pravoslavné teologie v Prešově jsem v seminární knihovně našel Základy víry a Theologické úvahy od Zdeňka Trtíka. Netuším, jak se to tam dostalo, ale je hezké, že i v pravoslavné knihovně na východním Slovensku mají naše Základy víry.

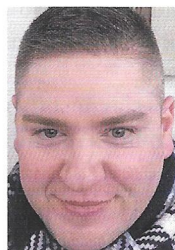
2. Její otevřenost, tolerance a ekumenické důrazy. Vyplyvá to ze zásady svobody svědomí, kterou máme zakotvenou i v ústavě. Nesmírně blízké mi je Komenského životní krédo: Všechno ať volně plyne, ať ve věcech není násilí. Setkávám se s tím, že někteří věřící laici i duchovní si stěžují, že máme v církvi až příliš velkou svobodu. Svoboda nás děsí? Svoboda nám v ničem nebrání. Nezakazuje nám jít do hloubky, nebo se pravidelně modlit a uctívat Boha na liturgii. Naopak, svoboda klade důraz na každého z nás, abychom na sobě upřímně pracovali a zažili „metanoie“ změnu smýšlení směrem ke Kristu. To se dá jen ve svobodě, ne příkazem. Duch svatý je svoboda, ne donucování. Církev zve, ale nedonucuje a nevyhrožuje trestem či dokonce ztracením. To by bylo naprosto proti Duchu. Jsem skutečně rád, že naše církve toto chápe a přistupuje ke každému člověku s respektem a úctou. Setkávám se s tím, když k nám přicházejí noví lidé z jiných společenství nebo hledající, že řeknou: Tady se cítíme tak dobře, že nám nikdo nevyhrožuje, nenutí nás a cítíme se přijati. Vidím pak, jak to léčí různá vnitřní zranění. Vážme si tohoto daru Ducha, který v církvi máme.

3. Akce se dělají různé, ale určitě bych uvítal, kdyby církve více spolupracovaly s lidskoprávními a ekologickými organizacemi. Neříkám, že je máme suplovat,

ale abychom do společenského dění více vnášeli svatého Ducha. Společnost na to vlastně i čeká. Dnes velká část lidí ohrohuje nos nad ekology kvůli pár extrémistům, kteří blokují někde v Praze dopravu. Ale tím vylíváme s vaničkou i dítě. Láska ke stvoření, k planetě Zemi, k životu samotnému a péče o to všechno, jsou hluboce křesťanské. Za pár let se to stane absolutní prioritou, protože klimatické změny těžko nechají někoho chladným. Jako děti našeho Stvořitele bychom měli být při záchraně jeho díla mnohem aktivnější.

4. Jak kdy. Tady vidím slabiny. Naše církve byla kdysi progresivní a vnímala aktuálně společenské dění. Teď spíše čekáme, co udělají ostatní, a pak se přidáme. Chybí nám tah na branku. Přejde mi to jako velká škoda. V roce 1947 jsme zavedli jako jedni z prvních svěcení žen, díky Bohu. Mnozí byli nad námi pohoršeni, říkali, že je to nebiblické, že Ježíš mezi apoštoly neměl žádnou ženu. Pak ale postupně většina protestantských církví dospěla k tomu, že to biblické je a že vzhledem na genderovou rovnost je neobhájitelné ženám v duchovenské službě bránit. Dnes řešíme žehnání stejnopohlavním párům a argumenty hodně připomínají ty ze čtyřicátých let. Budeme čekat, až většina církví takovou praxi schválí, změní se společenské klima a my se pak připojíme. Máme tady uprchlické vlny, válku na Ukrajině, změny klimatu a ekologické problémy, což jsem říkal. Jako církve však řešíme svoje marginální problémy a jen pár jednotlivců dělá u nás aktivity pro lepší společnost a lepší svět.

Martin Chynoranský,
kazatel NO Litoměřice



1. O Církvi československé husitské jsem se poprvé dozvěděl během svého studia v prvním ročníku HITS Praha. Již dříve mě oslovovalo husitství, zejména jeho důraz na spravedlnost a krédo „věrně hájit Pravdu“. Když jsem zjistil, že i v součas-

nosti existuje církev, která tyto hodnoty nejen uchovává, ale také je aplikuje v moderním kontextu, byl jsem příjemně překvapen.

2. Největší silou Církve československé husitské je její bohatá tradice, která je moderním způsobem implementována do liturgie i do způsobu fungování církve. Zároveň oceňuji její reformní přístup k vedení, včetně skutečnosti, že jako první prosadila rovnoprávnost mužů a žen nejen v duchovenské službě, ale i mezi laiky.

3. Rád bych viděl více akcí zaměřených na podporu mladých lidí a jejich rodin, včetně vzdělávacích aktivit. Například kulturní akce, které by přibližovaly aktualizované Písmo dnešní době, nebo projekty, jež by českou reformaci více zviditelňovaly a přibližovaly širší veřejnosti.

4. Naše církve se vždy snažila reagovat na aktuální problémy společnosti. V současné době se pravidelně účastní různých akcí zaměřených na širokou veřejnost a hledá nové, moderní způsoby, jak oslovit lidi. Je pravda, že vždy je co zlepšovat, ale jsem přesvědčen, že i nyní se v tomto ohledu činí dostatečné kroky.

Marika Zvardoň,
farářka NO Praha – Vyšehrad



1. Od přátel. Až později jsem zjistila, že babička byla také členkou Československé církve.

2. Jednou z nejvýraznějších předností Církve československé husitské je její otevřenost vůči poznání, včetně poznání, které přináší vědecké bádání. Tato otevřenost však v žádném případě nepopírá Boží stvořitelkou moc, naopak umožňuje hlubší pochopení Božího díla. Církve zároveň klade důraz na svobodu svědomí, což je hodnota, která má v duchovní tradici křesťanství zásadní význam. Jak praví apoštol Pavel: „Všechno je mi dovoleno – ano, ale ne všechno prospívá.“ (1 K 6,12). V tomto moudrém přístupu spočívá hluboké porozumění: člověk je obdarován svobodou, avšak s touto svobodou při-



cháží také odpovědnost za své činy a jejich důsledky. Církev československá husitská nabízí prostor pro svobodné hledání Boha v pravdě a zároveň připomíná důležitost moudrosti a odpovědnosti. Každému nabízí, aby si našel svou vlastní cestu a svůj způsob, jak vyjadřovat svou zbožnost.

3. Naše církve by měla usilovat o to, aby zůstávala vzdělanou, autentickou, pravdivou a vroucí duchovní komunitou, která dokáže křesťanské hodnoty zprostředkovat kultivovaně, s láskou, radostí a nadějí. Měla by být povzbuzením pro všechny, kdo hledají Boha, a inspirovat k životu naplněnému Duchem svatým. Neměli bychom sklouzávat k moralizování, ale spíše zapalovat lidská srdce Božím světlem.

Líbilo by se mi, kdyby byla „napřed“ v moudrosti a způsobu života.

4. V některých případech církve reaguje pomaleji, než by bylo žádoucí, a v jiných situacích se může zdát, že se nevyjadřuje vůbec. Nedomnívám se však, že je vždy nutné poskytovat okamžité reakce na každou společenskou otázku. Někdy je moudřejší věnovat více času hlubšímu zamyšlení a teprve na základě pečlivého rozvažování přistoupit ke stanovisku. Na druhou stranu existují situace, kdy je zapotřebí jednat rychle a rozhodně, aby se předešlo dojmům lhostejnosti či vlažnosti. Moudrost spočívá v rozlišování mezi těmito situacemi a ve schopnosti jednat v pravý čas – citlivě, ale zároveň s odvahou.

Kateřina Hamr,

věženská kaplanka ve vazební věznici Praha – Pankrác

1. O Církvi československé husitské jsem se dozvěděla v momentě, kdy jsem hledala možnost sňatku v kostele církve, která by mi byla blízká a vyhovovala mému životnímu příběhu.



A tak mě Bůh přivedl do kostela svatého Václava na Zderaze, kde tehdy působil farář, dnešní patriarcha naší církve, Tomáš Butta. V situaci, kdy jsem byla těhotná a chtěla jsem uzavřít sňatek před Bohem, jsem přišla, požádala o obřad a byla jsem vyslyšena. Právě tato otevřenost, porozumění a ochota v prostředí církve, tedy stát při mně ve chvíli důležitého životního kroku spojuje základní hodnoty Církve československé husitské – svobodu svědomí, přístupnost a důraz na lidskost. Tato

zkušenost pro mě byla natolik silná a formativní, že mě přivedla k hlubšímu zájmu o církve a nakonec k tomu, že jsem se stala její součástí: v rámci studia teologie, dobrovolné duchovenské služby ve věznicích a konec konců i kazatelskou a sborovnickou činností právě v kostele sv. Václava na Zderaze. Můj příběh, myslím, ilustruje právě to, co je největší silou naší církve – otevřenost k lidem v různých životních situacích, respekt k jejich potřebám a schopnost nabídnout duchovní zájem spojené s tradicí i moderním přístupem.

2. Schopnost propojit tradici s modernitou. Církev vznikla v roce 1920 jako reakce na potřebu reformy a duchovní obnovy v českém prostředí, čímž zdůrazňuje svou historickou spojitost s odkazem Mistra Jana Husa a reformními snahami o pravdivé a srozumitelné křesťanství. Klíčovou silou této církve je její otevřenost a demokratické principy, které umožňují širokou účast laiků na církevním životě a respektují individuální svědomí každého věřícího. V tomto duchu podporuje rovnost mužů a žen, svobodu v otázkách víry a hledání pravdy. Zároveň se opírá o biblické poselství a odkaz prvotní církve. Církev se také vyznačuje silným důrazem na sociální odpovědnost, kulturní dialog a službu společnosti. Aktivně se zapojuje do ekumenického hnutí a hledá společné cesty mezi různými křesťanskými tradicemi. Právě tato kombinace duchovní otevřenosti, historické identity a společenské angažovanosti tvoří její největší sílu.

3. Bylo by přínosné, kdyby Církev československá husitská v budoucnu více rozvíjela otevřené dialogy na témata víry, etiky a současných společenských výzev. Mohla by pořádat veřejná fóra, diskuse a semináře, které by spojovaly teologii s aktuálními otázkami, jako jsou ekologická odpovědnost, solidarita, digitální etika či duševní zdraví. Dále by bylo skvělé vidět více iniciativ zaměřených na mladé lidi – například letní tábory, vzdělávací programy nebo kreativní workshopy, které by mládeži umožnily prozkoumat víru moderním a interaktivním způsobem. Podpora kulturních a uměleckých projektů by mohla přiblížit hodnoty církve širší veřejnosti. Církev by mohla také posílit charitativní a sociální programy, například pomoc seniorům, rodinám v krizi či lidem bez domova. Iniciativy, které propojují duchovní službu s praktickou pomocí, mají velký význam.

Ekumenické aktivity a spolupráce s jinými církvemi a náboženskými organizacemi by rovněž posílily církevní poslání. To vše by podpořilo obraz církve jako otevřeného společenství, které hledá pravdu, spravedlnost a slouží společnosti.

4. Církev československá husitská se snaží reagovat na aktuální problémy společnosti, ale v některých oblastech by mohla své aktivity ještě více posílit. Oceňuji její důraz na sociální odpovědnost, péči o potřebné a zapojení do ekumenického dialogu. Církev dlouhodobě podporuje solidaritu a hledání spravedlnosti, což se projevuje v charitativních a humanitárních projektech. Nicméně současné výzvy, jako je klimatická krize, duševní zdraví, digitální závislosti nebo otázky migrace a integrace, vyžadují ještě dynamičtější přístup a větší viditelnost církevních postojů ve veřejném prostoru. Církev by mohla častěji vstupovat do veřejné debaty a nabízet svůj hlas jako prostor pro dialog, naději a morální orientaci. Rovněž je klíčové oslovit mladší generace, které často hledají smysl života mimo tradiční církevní struktury. Modernější formy komunikace, včetně sociálních sítí a digitálních platform, by mohly církvi pomoci reagovat na potřeby současné společnosti a přiblížit její hodnoty širšímu publiku. Církev má potenciál být důležitým hráčem při řešení společenských problémů, pokud bude své poselství prezentovat srozumitelně, aktuálně a s otevřeností k dialogu.

Tomáš Chytil,

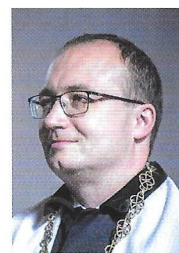
olomoucký biskup

1. V Církvi československé husitské jsem byl jako nemluvně pokřtěn. Přijal jsem 1. večeri Páně, dále svátosti bířmování, pokání, kněžství, manželství a dá-li Pán, jednou přijmu i útěchu nemocných. S touto církví jsem spjat od malička, je to můj duchovní domov.

2. Nevím. Líbí se mi, že jsme ekumenicky otevření. A že nejsme svázáni rigidními předpisy. Ale v tom se může projevit síla i slabost. Jako ve všem.

3. Je dobré být aktivní i pasivní, konat i rozjímat. Záleží na okolnostech. Máme být solí země a světlem světa. Je to o odvaze, prozíravosti a moudrosti. Kéž by nám při našem plánování nechyběly!

4. V církvi jde téměř vždy o jistou setrvačnost a s ní související menší schopnost okamžitě reagovat, což se může jevit jako



nepraktické a opožděné, ale o to hlouběji může být problematika promyšlená a nepodmíněná dobovými trendy, které mívají jepičí život. To nevyklučuje, že církev někdy raději mlčela, byla příliš opatrnická a spíš než řešení volila „vyhnít“ problému. Ale obecně je to tak, jak jsem naznačil v první části odpovědi.

Jiří Silný,

emeritní farář, zakladatel Ekumenické akademie, vyučující HITS Praha

1. To bylo někdy v době středoškolského studia, když jsem se začal zajímat o náboženství a navštěvoval jsem různé kostely, mj. i Husův sbor ve Vršovicích, kde tehdy působil farář Adámek.



To setkání později vedlo k mému rozhodnutí studovat teologii.

2. Asi bych to nazval otevřenost.

3. Přál bych si, aby církev byla na straně těch, kdo mají z nejrůznějších důvodů omezené možnosti podílet se na plnosti života, a vytvářela pro takové lidi prostor.

4. To podle mě nedělá u nás žádná církev. V roce 1981 vyšly Základy sociálně-etické orientace ČČSH - na svou dobu to byl solidní dokument. Orientovat se v dnešní době je těžší, ale některá vyjádření ekumenických grémíí nebo papeže Františka takovou pomoc nabízejí. Jde o jasné pojmenování problémů a jejich řešení, vycházející z víry.

Hana Tonzarová, přednostka Odboru ekumeny a vnějších vztahů ÚÚR ČČSH

1. Do Církve československé husitské jsem se „narodila“. A to hned dvakrát – při křtu a následném biřmování a podruhé, když jsem po sametové revoluci jako náctiletá uvěřila. Dědeček, farář František Božovský, který sloužil od svých 22 do 92 let, byl nesmírně laskavým člověkem, který nikoho nenutil, ale rád s lidmi rozmlouval. Vedla jsem s ním mnoho rozhovorů, když už téměř ve svých osmdesáti letech nastoupil hned po revoluci na gymnázium učit náboženství a po mnoha letech tak obnovil mládež, kterou, jak říkával, „na okrese jako poslední farář vedl, než mu biskup zavolal: Františku, ty chceš



v té Příbrami skončit?“ (a ztratit souhlas ke službě, kterým tehdy komunistický režim držel církev „na uzdě“). Žít s církví v době socialismu nebylo bez následků. Maminka jako dcera faráře nesměla studovat, to až později. Stala se nakonec též farářkou, byť až po mém kněžském svěcení. Žili jsme ve společenství sester a bratří, kteří se své víry ani přes překážky nevzdali. Bylo to navzdory těžkým podmínkám radostné společenství.

2. Svoboda svědomí a osobní přístup. A radost. A také důraz na vzdělání a stále vzdělávání. A budování společenství, kde se stáváme skrze Krista sestry a bratry. To je i to, co mě samotnou na počátku mé cesty velmi oslovilo. To vše zosobňoval právě i můj dědeček farář svým neutuchajícím elánem, obrovskou pílí a pracovitostí a nadějeplným pohledem, jedním slovem radostnou službou. Patřil do generace prvních farářů, kteří sloužili v první republice, během 2. světové války, v době komunismu i revoluce, po revoluci a krátce ještě i po roce 2000. Všemi režimy procházel s pokorou a noblesou. Na jeho osobním příběhu lze vidět téměř 100 let vývoje naší církve.

3. Církev je tam, kde se sejdou dva nebo tři a v jejich středu je Kristus. Takto malé společenství je jako buňka, která má v celém organismu důležitou funkci. Mnoho buněk pak tvoří jednotlivé orgány a údy a ty pak celé tělo. Je tedy navýsost důležitá aktivita jednotlivých buněk – malých společenství v náboženských obcích. Vše, co vede ke Kristu, nejrůznější formou. Cíl ale nesmí být ztracen. Nejsme ledasjaký spolek, jsme tělo Kristovo. Totéž pak na úrovni diecézí a celku církve. Vždy jde o součinnost a spolupráci, aby tělo fungovalo. Naše tzv. určení, abychom naplnili současné snažení mravní a vědecké Duchem Kristovým, nás vede k průniku do aktuální současnosti. Je třeba vstupovat do etického diskursu současné společnosti – Duch Kristův nás vede k lásce k bližnímu – tedy ne jako karatelé, ale ti, kteří berou břemena jedni druhých, nepovyšují se, ale jako učedníci a služebníci Kristovi spolu nesou těžkosti současnosti a přináší Světlo a uzdravení. Rovněž ve vědeckém diskursu je třeba posilovat etický rozměr. Život ad intra je třeba vyvážit životem ad extra. Nežijeme sobě, ale Bohu a tak i bližním. To platí nyní i do budoucna. •

Tedy vše, co přináší uzdravení společnosti a přispívá k budování radostného

společenství s Kristem.

4. Když jsem zastupovala naši církev v Konferenci evropských církví (CEC) a současně i v její Komisi Církev a společnost, která se zabývala mimo jiné vztahem k evropským institucím, v jejichž blízkosti sídlí, hovořili jsme vždy o tom, že by se církev v Evropě měly stát prorockým hlasem. Současně jsme volali po hodnotovém pilíři Evropy (vedle politického a ekonomického). Proto jsme nakonec úspěšně po několika letech vyjednávání prosadili do evropské Smlouvy o fungování EU (která chtěla být původně evropskou ústavou) paragraf 17, který církvím zaručuje otevřený, pravidelný, transparentní dialog s evropskými institucemi.

EKD (evangelická církev Německa) sleduje v Bruselu věcné návrhy zákonů před jejich paragrafováním zněním a zachycuje tak témata, která sdílí s CEC – ta připravuje následně tzv. hearings – slyšení s pracovníky E. komise. Tak se CEC zapojila do debaty o demokracii, občanské společnosti ad. Ve Štrasburku v Radě Evropy v komisi pro lidská práva předal své permanentní místo CEC tč. CPCE (pův. Leuenberské společenství církví), již je ČČSH též členem. Současně se CEC věnuje lidským právům kupř. i formou letních kurzů pro členy církvi.

Podobně na celosvětové úrovni Světová rada církví, již jsme jako ČČSH členem, reaguje na celosvětové problémy. Co se ČČSH na národní úrovni týče, jsme členem Ekumenické rady církví, kde s dalšími dvanácti církvemi (+ ŘKC jako přidružená církev; 3 s pozorovatelským statutem), reagujeme na celospolečenská témata. Současně máme možnost se vyjadřovat samostatně.

Zde vidím, musím přiznat i sebekriticky, jako přednostka pro ekumenu a vnější vztahy ČČSH, že máme v této oblasti ještě rezervy. Současně je ale třeba nejdříve prodiskutovat stanoviska v celé církvi a to je jeden z důvodů, proč se zřejmě v očích některých vyjadřuje ČČSH k celospolečensky závažným tématům málo. Máme totiž někdy až diametrálně odlišné názory napříč celou církvi. To by nás ale nemělo odrážet od snahy dojít ke společnému konsenzu. Na prvním místě je třeba pěstovat kulturu dialogu. V církvi i ve společnosti.

*Za odpovědi všem dotázaným děkuje
Ondřej Syrový*